

Nr 3 A.

Godkänd av första kammaren den 22 mars 1927.

Godkänd av andra kammaren den 22 mars 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående vissa anslag för budgetåret 1927—1928 under riksstatens tredje huvudtitel.

(Statsutskottets utlåtande nr 3 samt memorial nr 14.)

Till KONUNGEN.

A. Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 4 januari 1927 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1927—1928 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å tredje huvudtiteln, innefattande anslagen till utrikesdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden nämnda dag) att till uppehållande av en speciell handelsavdelning inom utrikesdepartementet för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 30,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till uppehållande av en *speciell handelsavdelning inom utrikesdepartementet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 30,000 kronor.

B. Sveriges representation i utlandet.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att dels besluta upprättandet från och med den 1 juli 1927 i Omaha av en ordinarie vicekonsulsbefattning, tillhörande lönegraden B:26 och med ett ortstilllägg av 6,800 kronor,

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till beskickningar och konsulat, nu 1,610,400 kronor, med 15,400 kronor till 1,625,800 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag avser, att den för närvarande oavlönade vicekonsulsbefattningen i Omaha, vilken är vakant, skulle återbesättas med avlönad innehavare, som i sådant avseende skulle åtnjuta avlöning i lönegraden B 26 (lägst 8,580 kronor), och ortstillägg med 6,800 kronor eller samma belopp, som enligt gällande stat utgår till vicekonsuln i Minneapolis. Genom inflytande expeditionsavgifter beräknas redan under det första verksamhetsåret ersättningen till vicekonsuln kunna i huvudsak täckas. Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anordningen medför en ökning av anslaget till beskickningar och konsulat med 15,400 kronor.

Riksdagen vill erinra om att statsutskottet vid 1926 års riksdag i fråga om anställandet av en vicekonsul vid generalkonsulatet i Shanghai yttrade, att utskottet med hänsyn till den betydande utökning, som under de senaste åren ägt rum i fråga om Sveriges representation i utlandet, måst ställa sig tveksamt inför varje fråga om uppförande å ordinarie stat av ytterligare befattningar vid beskickningar och konsulat. Av angivna skäl tillstyrkte utskottet dock det då föreliggande förslaget, vilket jämväl av riksdagen bifölls.

Vad statsutskottet i sistnämnda ärende anfört rörande ökning i utrikesrepresentationen äger enligt riksdagens mening allt fortfarande oförminskad betydelse. Det oaktat anser sig riksdagen, då verkligt behov av att återbesätta vicekonsulsbefattningen i Omaha synes föreligga och starka skäl av ekonomisk art tala för den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anordningen, böra bifalla det nu framlagda förslaget.

I enlighet med de principer, efter vilka de ordinarie avlöningsanslagen numera beräknas, synes avlöningen till en vicekonsul med avlöning i lönegraden B: 26 visserligen hava bort beräknas till 9,540 kronor eller efter näst högsta löneklassen inom lönegraden i stället för med 8,580 kronor, motsvarande avlöningen i lägsta löneklassen i samma lönegrad, men har riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot det föreslagna ortstillägget, på grund av storleken utav förevarande anslag och den relativt obetydliga höjning, det här gäller, icke ansett sig böra göra någon ändring i det äskade anslagsbeloppet.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels beslutat upprättandet från och med den 1 juli 1927 i Omaha av en ordinarie vicekonsulsbefattning, tillhörande lönegraden B 26 och med ett ortstillägg av 6,800 kronor,

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till beskickningar och konsulat, nu 1,610,400 kronor, med 15,400 kronor till 1,625,800 kronor.

3:o I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *arvoden och ortstillägg åt viss extra personal i utrikesrepresentationen* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 240,000 kronor.

4:o Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *extra ortstillägg åt ordinarie och extra personal i utrikesrepresentationen* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 315,000 kronor.

5:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att höja det or-

dinarie anslaget till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat, nu 250,000 kronor, med 140,000 kronor till 390,000 kronor.

Anslagshöjningen är förorsakad av att, på sätt under punkt 20:o) här nedan närmare omförmäles, från huvudtitelns allmänna expensanslag ett belopp av 140,000 kronor överflyttats till detta anslag.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag får anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie anslaget till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat, nu 250,000 kronor, med 140,000 kronor till 390,000 kronor.

6:o) Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts under punkt 6 framställda förslag, får anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *personliga gottgörelser för mistade konsulavgifter* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 5,000 kronor.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 7 har riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till attachéer* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 40,000 kronor.

8:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 8 har riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till handelsattachéer* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 50,000 kronor.

9:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetåret ägt rum, till *avlönande av en socialattaché* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 15,000 kronor.

10:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 10 har riksdagen höjt det ordinarie anslaget till extra biträden och vaktbetjänte vid beskickningar och konsulat, nu 55,000 kronor, med 35,000 kronor till 90,000 kronor.

C. Internationella byråer m. m.

11:o) Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 11, får anmäla, att riksdagen

dels för gäldande av *Sveriges andel i kostnaderna under år 1927 för Nationernas förbund*, för budgetåret 1927—1928 ställt till förfogande det belopp av 35,397:87 guldfrancs, motsvarande kronor 25,486:47, som enligt förbunds-församlingens beslut skall av förbundets byggnadsfond till Sverige återbetalas,

dels ock för samma ändamål anvisat ett extra förslagsanslag av 289,000 kronor.

12:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av kostnaderna för *Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling* för budgetåret 1927—1928 beviljat ett extra anslag av 40,000 kronor.

13:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 13 har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av kostnaderna för *Sveriges deltagande i internationella konferenser* för budgetåret 1927—1928 beviljat ett extra anslag av 20,000 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 4,200 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till bestridande av *Sveriges andel i kostnaderna för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 4,200 kronor.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för Interparlamentariska Unionens byrå och generalsekretariat för budgetåret 1927—1928 bevilja ett extra anslag av 3,500 kronor.

Såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för Interparlamentariska Unionens byrå och generalsekretariat för innevarande budgetår anvisade nästlidet års riksdag enahanda belopp, som nu för motsvarande ändamål av Eders Kungl. Maj:t äskats för budgetåret 1927—1928.

Riksdagens vederbörande utskott har låtit införskaffa uppgifter å de belopp, varmed bidrag från vissa andra stater utgå till Interparlamentariska Unionens byrå och generalsekretariat.

Enligt dessa uppgifter utgå för närvarande sådana bidrag från nedannämnda stater med följande belopp:

Danmark 3,000 danska kronor.

Norge 2,500 norska kronor.

Schweiz 2,000 francs (för år 1927; motsvarande belopp för år 1926 utgjorde 1,500 francs).

Från Finland utgår intet direkt statsbidrag, men vederbörande finska grupp beviljar ur det gruppen tillerkända statsanslaget bidrag, som för år 1926 uppgått till 500 schweiziska francs och som för innevarande år föreslagits skola utgå med 1,000 schweiziska francs.

Nederländska staten lämnar intet bidrag utan endast subvention till vederbörande nederländska grupp. Sådan subvention är i nu föreliggande budgetförslag upptagen till ett belopp av 1,350 gulden.

Av ovanstående uppgifter framgår, att Sveriges bidrag i åtskilliga fall överstigit dem, som lämnats av med Sverige jämförliga länder.

På grund härav har det synts riksdagen kunna ifrågasättas, huruvida icke någon nedsättning i det av Eders Kungl. Maj:t för ändamålet äskade anslaget borde kunna vidtagas. Riksdagen anser sig dock icke nu kunna göra en dylik nedsättning, men förutsätter att frågan om anslag för detta ändamål till nästkommande år upptages till mera ingående prövning.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *Interpar-*

lamentariska Unionens byrå och generalsekretariat för budgetåret 1927—1928 beviljat ett extra anslag av 3,500 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp för budgetåret 1927—1928 bevilja ett extra anslag av 30,000 kronor.

Under en följd av år hava under tredje huvudtiteln medel varit anvisade såsom bidrag åt riksdagens interparlamentariska grupp. Sådant bidrag äskades senast vid nästlidet års riksdag, som för budgetåret 1926—1927 beviljade ett extra anslag för ändamålet av 15,000 kronor.

Under erinran att ökningen av här ifrågavarande anslag uteslutande är att hänföra till vissa, i samband med det adertonde nordiska delegerademötets förläggande till Stockholm uppkommande merutgifter för riksdagens interparlamentariska grupp, får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *riksdagens interparlamentariska grupp* för budgetåret 1927—1928 beviljat ett extra anslag av 30,000 kronor.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *internationella fredsbyrån i Genève* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 1,000 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till främjande av upplysningsverksamhet rörande Nationernas förbund för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 2,500 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *svenska föreningen för Nationernas förbund* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 1,500 kronor.

D. Diverse.

19:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 19 har riksdagen höjt ordinarie reservationsanslaget till underhåll och reparationer av statens fastigheter i utlandet, möbler m. m., nu kronor 50,000, med 10,000 kronor till 60,000 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att i riksdagen under tredje huvudtiteln från och med budgetåret 1927—1928 uppföra ett ordinarie förslagsanslag till skrivmaterialier, expenser, renskrivning m. m. till belopp av 410,000 kronor.

I skrivelse nr 3 angående regleringen för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksdagens tredje huvudtitel har riksdagen — under erinran om att ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. under en följd av år i stor utsträckning överskridits, vilket vid åtskilliga tillfällen föranlett uttalanden från riksdagens och dess revisorers sida om nödvändigheten att begränsa utgifterna å anslaget — framhållit, att riksdagen visserligen funnit, att åtgärder i sådan riktning av Eders Kungl. Maj:t vidtagits, men att det i allt fall syntes riksdagen, som om utgifterna å anslaget fortfarande vore alltför höga. I samband härmed har riksdagen framhållit såsom

sin mening, att en begränsning av utrikesdepartementets och därunder lydande beskickningars och konsulats expensmedel borde vidtagas. Då emellertid från ifrågavarande anslag utginge kostnader för uppvärmning m. m., vilka kostnader även för framtiden borde endast förslagsvis beräknas, syntes lämpligt, att anslaget för framtiden uppdelades i ett förslagsanslag för berörda ändamål och ett reservationsanslag, avsett för övriga utgifter under anslaget; dock borde enligt riksdagens mening ankomma på Eders Kungl. Maj:t att framlägga förslag rörande grunderna för anslagets uppdelning.

Departementschefen har nu i ärendet anfört följande:

»Det anslag, vars uppdelning sålunda ifrågasatts, var i riksstaterna för budgetåren 1924—1925 och 1925—1926 upptaget till belopp av 420,000 kronor men höjdes av fjolårets riksdag till 600,000 kronor med anledning av det avsevärda överskridande av anslaget, som ägt rum under de närmast föregående åren. Trots de ansträngningar, som gjorts i syfte att i möjligaste mån nedbringa expensutgifterna inom utrikesförvaltningen, och som för nästlidet budgetår jämväl medfört en minskning i förhållande till det föregående med omkring 57,000 kronor, har det icke visat sig möjligt att undvika ett överskridande av det anvisade anslagsbeloppet. Enligt budgetredovisningen för budgetåret 1925—1926 utgjorde sålunda utgifterna å anslaget omkring 679,000 kronor, och jämväl för tiden 1 juli 1926—30 juni 1927 torde man hava att räkna med en merutgift, ehuru dock, såvitt nu kan bedömas, till lägre belopp än merbelastningen för det nästförflutna budgetåret.

Därest en uppdelning av nu ifrågavarande anslag i ett anslag för uppvärmning m. m. och ett för övriga utgifter under anslaget bör äga rum, anser jag mig böra förorda, att de utgifter för renskrift vid beskickningar och lönade konsulat, vilka för närvarande bestridas av medel å expensanslaget, samtidigt överflyttas till anslaget »skrivbiträden vid beskickningar och konsulat», genom vilken anordning, på sätt jag i det föregående framhållit, skulle föranledas en höjning av sistberörda anslag med 140,000 kronor. Någon svårighet att efter denna överflyttning hålla samtliga utgifter för skrivhjälp vid beskickningar och konsulat inom ramen för sistberörda avlöningsanslag torde icke böra möta, men på grund av de växlande förhållanden man här har att räkna med synes dock ej uteslutet, att även därefter vid något enstaka tillfälle kan bliva nödvändigt att för nu ifrågavarande utgifter anlita expensanslaget.

Av övriga utgifter under det nuvarande allmänna expensanslaget torde i enlighet med det av riksdagen lämnade direktiv de ur expensanslaget utgående, i gällande stat för ortstillägg åt ordinarie befattningshavare vid beskickningar och konsulat fastställda ersättningar för uppvärmning och belysning av statens fastigheter i utlandet lämpligen böra sammanföras med motsvarande utgifter beträffande utrikesdepartementets lokaler och utrikesministerhotellet under ett särskilt anslag av förslagsanslags natur. På grund av de beräkningar, som nu kunnat göras, synes mig ifrågavarande anslag, vars riktiga benämning torde vara »uppvärmning, belysning m. m.», icke kunna sättas lägre än till 50,000 kronor.

För övriga hithörande utgifter, vilka fortfarande liksom hittills borde bestridas av expensanslaget, skulle efter berörda överflyttningar återstå ett belopp av 410,000 kronor. Riksdagen har ansett lämpligt, att det för dessa utgifter erforderliga anslaget, vilket synes böra benämnas: »skrivmaterialier, expenser, renskrivning m. m.», uppföres såsom reservationsanslag. Häremot finner jag mig dock böra framhålla, att vissa av de utgifter, vilka böra bestridas av tredje huvudtitelns expensanslag, äro av den natur, att det svårigen låter sig göra att ens tillnärmelsevis på förhand beräkna dem. I all synnerhet

gäller detta telegramkostnaderna, vilka särskilt de år, då traktatförhandlingar eller andra mera omfattande överläggningar med främmande makter pågå, hårt belasta anslaget. För den händelse det skulle ifrågasättas att redan vid årets riksdag genomföra en begränsning av expensanslaget, borde därför nödig försiktighet bjuda, att en dylik åtgärd kombineras med en höjning av anslagets belopp. Merbelastningen å ifrågavarande anslagstitel, vilken för budgetåret 1924—1925 utgjorde omkring 136,000 kronor, har visserligen, såsom jag förut påvisat, under budgetåret 1925—1926 kunnat nedbringas till omkring 79,000 kronor och bör för innevarande budgetperiod kunna ytterligare minskas, men det torde vara vanskligt — även för det fall att anslaget något ökas — att redan för nästkommande budgetperiod fastläsa utgifterna under anslaget vid en bestämd siffra.»

Enligt departementschefens mening borde expensutgifterna fortfarande bestridas av ett förslagsanslag, ehuru väl han på grund av alltjämt fortgående besparingsåtgärder och den minskning i utgifterna, som komme att föranledas av passviseringstvängets gradvisa upphävande, icke ansåg uteslutet, att utgifterna under ett kommande år kunde hållas inom ramen för det belopp, som motsvarade de för innevarande budgetperiod av riksdagen anvisade medel för ändamålet. För skrivmaterialier, expenser, renskrivning m. m. har också av Eders Kungl. Maj:ts äskats ett ordinarie förslagsanslag å 410,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser, att tredje huvudtitelns expensanslag, vilket nu är i riksstaten upptaget såsom förslagsanslag med ett belopp av 600,000 kronor, skall uppdelas å följande ordinarie förslagsanslag:

Skrivmaterialier, expenser, renskrivning m. m. 410,000 kr.

Uppvärmning, belysning m. m. 50,000 » ,
varjämte till anslaget till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat skulle överföras ett belopp av 140,000 kronor.

Under punkt 5 här ovan har riksdagen anmält, att riksdagen godkänt sistnämnda åtgärd. Ej heller har Eders Kungl. Maj:ts förslag om uppförande å riksstaten av ett nytt ordinarie förslagsanslag till uppvärmning, belysning m. m. med ett belopp av 50,000 kronor föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Däremot har riksdagen icke ansett sig kunna bifalla det framlagda förslaget om upptagande av ett ordinarie förslagsanslag med 410,000 kronor, avsett för skrivmaterialier, expenser, renskrivning m. m. Enligt vad utredningen i ärendet giver vid handen, synes det viktigaste skälet för att expensanslaget allt fortfarande enligt departementschefens mening skulle erhålla förslagsanslags natur vara svårigheten att på förhand beräkna kostnaderna för telegram och telefon. I anledning härav har riksdagens vederbörande utskott under hand inhämtat, att sistnämnda utgifter för det löpande budgetåret icke torde komma att understiga ett belopp av 135,000 kronor. Det synes med hänsyn härtill riksdagen som om åtskilliga skäl talade för att på det sätt tillmötesgå Eders Kungl. Maj:ts förslag i ärendet, att ett särskilt förslagsanslag å sistnämnda belopp upptages för bestridande av telegram- och telefonkostnader. Därest så sker, synes hinder icke böra möta för att det för skrivmaterialier, expenser, renskrivning m. m., med undantag för telegram- och telefonkostnader, avsedda beloppet, 275,000 kronor, upptages i riksstaten såsom reservationsanslag.

Enligt riksdagens mening bör alltså tredje huvudtitelns nuvarande expensanslag, sedan ovannämnda överflyttning till skrivbitrådesanslaget skett, uppdelas å följande tre ordinarie anslag:

Skrivmaterialier, expenser m. m., reservationsanslag.... 275,000 kr.

Telegram- och telefonkostnader, förslagsanslag..... 135,000 »

Uppvärmning, belysning m. m., förslagsanslag..... 50,000 »

I fråga om överflyttningen från expensanslaget till anslaget till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat av ovannämnda belopp, 140,000 kronor, har departementschefen uttalat, att någon svårighet att efter överflyttningen hålla samtliga utgifter för skrivhjälp vid beskickningar och konsulat inom ramen för berörda avlöningsanslag icke borde möta, men att på grund av de växlande förhållanden man här hade att räkna med det dock ej syntes uteslutet, att även därefter vid något enstaka tillfälle det kunde bli nödvändigt att för nu ifrågavarande utgifter anlita expensanslaget. Med anledning härav vill riksdagen, som visserligen måste finna, att med den av riksdagen nu vidtagna ändringen av expensanslagets anslagskaraktär detsamma icke synes kunna avses jämväl för täckande av brist i anslaget till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat, dock framhålla, att, därest en sådan brist skulle uppkomma, detsamma icke bör täckas med anlitage av expensanslaget utan med andra till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställda medel.

I anledning av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* ur riksstaten uteslutit ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m.; *dels ock* i riksstaten under tredje huvudtiteln från och med budgetåret 1927—1928 uppfört ej mindre ett nytt ordinarie reservationsanslag till skrivmaterialier, expenser m. m. med ett belopp av 275,000 kronor, än även ett nytt ordinarie förslagsanslag till telegram- och telefonkostnader med ett belopp av 135,000 kronor.

21:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten under tredje huvudtiteln från och med budgetåret 1927—1928 uppfört ett nytt ordinarie förslagsanslag till uppvärmning, belysning m. m. med ett belopp av 50,000 kronor.

22:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 22 har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige för budgetåret 1927—1928 beviljat ett extra anslag av 125,000 kronor.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) har riksdagen sänkt det ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., nu 15,000 kronor, med 5,000 kronor, till 10,000 kronor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att för beskickningshusets i Helsingfors försättande i fullt tillfredsställande skick för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 46,000 kronor.

Departementschefen har ifråga om detta anslags äskande anført följande:

»Med hänsyn till de höga kostnader, som redan åsamkats statsverket för ombyggnad och istandsättande av beskickningsfastigheten i Helsingfors, finner

jag det synnerligen beklagligt, att ytterligare medel befunnits erforderliga för fastighetens försättande i fullt tillfredsställande skick.

Då å andra sidan den i saken förebragta utredning syntts mig ådagalägga, att de av Byggnadsstyrelsen i dess ovan berörda utlåtande av den 9 december 1926 till utförande föreslagna arbeten äro av beskaffenhet att böra så snart ske kan bringas till verkställighet, finner jag mig dock ej kunna underlåta att tillstyrka, att härför erforderliga medel nu ställas till förfogande.

Såsom framgår av den redogörelse för innehållet i Byggnadsstyrelsens nyss omnämnda utlåtande, som jag ovan lämnat, har bland ifrågavarande arbeten med ett kostnadsbelopp av 100,000 finska mark, motsvarande omkring 9,450 kronor, upptagits lagning av vissa sprickor, vilka uppkommit såsom en av Byggnadsstyrelsen förutsedd följd av de grundförstärkningsarbeten, vartill Kungl. Maj:t den 24 november 1923 anvisat ett belopp av högst 20,000 kronor, och har Byggnadsstyrelsen i fråga om dessa lagningsarbeten framhållit, att styrelsen på sin tid, vid beräkandet av kostnaderna för berörda grundförstärkningsarbeten, avsett att det härför av styrelsen beräknade, sedermera anslagna belopp, 20,000 kronor, skulle tagas i anspråk även för täckande av en del av de för lagning av uppkommande sprickor erforderliga kostnader. Av sistnämnda belopp, 20,000 kronor, har hittills för nämnda grundförstärkningsarbeten utgått sammanlagt 13,572 kronor 20 öre, och står alltså fortfarande till förfogande ett belopp av 6,427 kronor 80 öre, vilket belopp sålunda nu torde böra i första hand tagas i anspråk för bestridande av kostnaderna för nyssberörda, av de verkställda grundförstärkningsarbetena föranledda åtgärder.

Den av Byggnadsstyrelsen för samtliga ifrågavarande arbeten beräknade totalkostnad utgör, såsom redan nämnts, 551,000 finska mark, motsvarande omkring 52,000 kronor. Efter avdrag av nyss angivna, redan nu disponibla belopp av 6,427 kronor 80 öre erfordras alltså ytterligare omkring 45,572 kronor 20 öre. Då av de jämlikt tidigare riksdagsbeslut anslagna medel endast återstår ett belopp understigande 100 kronor, vilket torde böra till statsverket återbäras, finnes för anskaffande av nu behöfligt belopp av 45,572 kronor 20 öre, vilket med hänsyn till eventuella kursförändringar torde böra avrundas uppåt till 46,000 kronor, ingen annan utväg än att hos riksdagen göra framställning om ett särskilt anslag. Med hänsyn därtill, att de föreslagna arbetena möjligen icke kunna samtliga fullbordas under loppet av nästkommande budgetår, synes ett anslag för ändamålet lämpligen böra uppföras såsom reservationsanslag.

Riksdagen vill till en början erinra om vad som vid 1923 års riksdag förekom vid behandlingen av anslag till beskickningshuset i Helsingfors.

I statsverkspropositionen till 1923 års riksdag (tredje huvudtiteln, punkt 46) gjorde Eders Kungl. Maj:t, efter av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 14 december 1922 framlagda utredningar och förslag, framställning hos riksdagen om ytterligare anslag, som befunnits nödvändiga till bekostande av ett *fullständigt* iordningställande av beskickningshuset i Helsingfors. Eders Kungl. Maj:t föreslog därvid riksdagen medgiva, att för ändamålet finge användas ett å tilläggsstat till riksstaten för år 1922 till förvärv av beskickningshus i Tokio m. m. anvisat reservationsanslag å 240,000 kronor, varjämte Eders Kungl. Maj:t hemställde, att riksdagen måtte för beskickningshusets iordningställande, i den mån nyssnämnda anslag icke därtill lämnade tillgång, ävensom till anskaffande av möbler till detsamma — vartill beräknats ett belopp av

70,000 kronor — för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

I anledning av dessa framställningar anmälde riksdagen i skrivelse den 23 februari 1923 (nr 3 A, punkt 42), att riksdagen, beträffande de synnerligen höga kostnader av i det närmaste 600,000 kronor, som det påbörjade iordningställandet av beskickningshuset i fråga komme att medföra, icke funnit annan utväg förefinnas än att medel av riksdagen beviljades för täckande av den utav Eders Kungl. Maj:t till 333,739 kronor 86 öre beräknade merkostnaden, och sålunda funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om disponerandet av den till 237,491 kronor 72 öre uppgående behållningen å det för förvärv av beskickningshus i Tokio anvisade anslaget. Vad angår återstående belopp, 96,248 kronor 14 öre, hade riksdagen emellertid ansett detta kunna avrundas nedåt till 90,000 kronor, vilket belopp sålunda anvisades såsom extra reservationsanslag för budgetåret 1923—1924 i stället för det av Eders Kungl. Maj:t begärda beloppet, 100,000 kronor. Riksdagen förutsatte emellertid härvid, att dessa medel så disponerades, att ytterligare merkostnader icke åsamkades statsverket.

Emellertid anvisade Eders Kungl. Maj:t redan på hösten samma år tillhoppa 37,000 kronor av anslaget till oförutsedda utgifter till täckande dels av kostnader för vissa grundförstärkningsarbeten, dels ock uppkomna kursförluster. För utförandet av ytterligare ändrings- och reparationsarbeten har Eders Kungl. Maj:t vidare den 10 augusti 1926 av anslaget till underhåll och reparationer av statens fastigheter i utlandet, möbler m. m. anvisat 6,000 kronor. Till riksdagens kännedom har även kommit, att av tredje huvudtitelns anslag till extra utgifter under budgetåret 1925—1926 ställts till förfogande ett belopp av c:a 8,000 kronor för uttorkning av beskickningshuset.

Inberäknat den av anslaget till oförutsedda utgifter bestridda kostnaden för inköp av beskickningsfastigheten, 190,271 kronor 25 öre, hava alltså samtliga utgifter för beskickningshuset i Helsingfors, däri inbegripet den av statsmedel utgående kostnaden för detsammas möblering, uppgått till närmare 850,000 kronor. Läggas härtill det nu äskade beloppet 46,000 kronor, skulle statsverkets kostnader för detta ändamål komma att stiga till inemot 900,000 kronor.

Riksdagen måste finna det vara i hög grad anmärkningsvärt, att kostnaderna uppgått till så betydande belopp och att nära nog årligen medel måst anvisas till täckandet av merkostnader av olika slag. Det synes riksdagen, som om mycket betänkliga brister vid de förberedande undersökningarna förekommit och som om planläggningen av arbetena icke skett med den omtanke, som vederbort. Då emellertid av den föreliggande utredningen framgår, att man nu torde kunna förvänta att åtminstone några ytterligare kostnader för beskickningshusets iordningställande icke skola ifrågakomma, har riksdagen icke velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för *beskickningshusets i Helsingfors försättande i fullt tillfredsställande skick* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 46,000 kronor.

25:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen till bestridande av kostnaderna under budgetåret 1927—1928 för *förhyrning*

av fastighet i Moskva, inrymmande kanslilokal samt bostäder åt därvarande beskickningschef och personal, jämte kostnader för fastighetens uppvärmning, belysning m. m., anvisat ett extra förslagsanslag av 45,000 kronor.

E. Övriga ordinarie anslag.

26:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under tredje huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen beslutat att i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppföra samtliga de ordinarie anslag under tredje huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 22 mars 1927.

Med undersåtlig vördnad.
